
Forsker til Astrid Krag: Børns og forældres rettigheder er ikke modsætninger

CITAT

Der er en stigende tendens til, at børns rettigheder opfattes som modsætninger til forældrenes.

Liesanth Yde Nirmalarajan Socialrådgiver og ph.d.-stipendiat ved Aalborg Universitet

Debat13. november 2020 kl. 2:00 |

Der

Der er behov for, at vi anlægger et helhedsorienteret familieperspektiv, skriver Liesanth Yde Nirmalarajan. (Foto: Mads Claus Rasmussen/Ritzau Scanpix)

DEBAT: Familier efterlades uden retssikkerhed, når Astrid Krag udtaler, at "familien ikke er en hellig institution". Vi ved, at en fortsat relation til den biologiske familie under anbringelse kan have gavnlige effekter og i nogle tilfælde kan styrke anbringelsen, skriver Liesanth Yde Nirmalarajan.

Af Liesanth Yde Nirmalarajan

Socialrådgiver og ph.d.-stipendiat ved Aalborg Universitet

Regeringen vil snart præsentere et udspil til den kommende "Barnet Lov".

Statsministerens nytårstale præsenterede tiltag med flere tvangsanbringelser, og social- og indenrigsminister Astrid Krag (S) udtalte i et samråd, at "familien er ikke en hellig institution".

Det er dybt problematisk, når børn og deres forældre ikke betragtes som havende en unik relation og retten til familieliv ikke respekteres. Det fremgår af artikel otte i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at enhver har ret til respekt for familielivet.

I vores moderne og sekulære demokrati er Den Europæiske Menneskerettighedskonvention noget af det tætteste, vi kommer på et helligt dokument og alene derfor er familien at betragte som en hellig institution.

Familien er således en hellig institution, da Danmark er forpligtet til at overholde konventionen.

Efterlades uden retssikkerhed

Familier i udsatte positioner efterlades uden retssikkerhed, når Astrid Krag udtaler sig som ovenfor. Det er bekymrende, for hvornår kan vi som forældre risikere at miste vores børn, fordi det vurderes, at vi ikke mestrer forælderrollen tilstrækkeligt?

Sådanne diskussioner finder allerede sted i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, da Norge i en række sager har vægtet barnets perspektiv over forældrenes. Norge har valgt at fokusere på tvangsadoptioner på samme måde som regeringen i deres udspil til "Barnets Lov" lægger op til.

Hvis regeringen ønsker en "Barnets Lov", så forudsætter det både et fokus på, hvad børnene og forældrene har ret til. Udgangspunktet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention er, at børn hører til hos deres forældre.

Der er imidlertid en stigende tendens til, at børns rettigheder opfattes som modsætninger til forældrenes.

Der er behov for, at vi anlægger et helhedsorienteret familieperspektiv og analyserer de sociale problemstillinger, uden at isolere børnene fra forældrene. Deres retsstilling bør forstås i relation til hinanden og ikke uafhængigt af hinanden.

Systematisk inddragelse af familier

Astrid Krag nævner i samrådet, at "hvis børn lider overlast, så må det stå før det, at familien er en enhed".

Hvis myndighederne har et for ensidigt fokus på barnets rettigheder, kan det betyde, at forældrene og deres rettigheder afskrives som illustreret i "Strand-Lobben" – dommen fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Sagen handlede om at fratage en mor forældremyndigheden og lade plejeforældre adoptere hendes søn. Her fandt et flertal af dommerne, at der var sket en krænkelse af retten til familieliv, idet myndighederne på intet tidspunkt havde overvejet, at barnet og moderen kunne blive genforenet.

I ambitionen om at sikre barnets bedste i anbringelsen havde man afskåret relationen til den biologiske mor og muligheden for hjemgivelse. En sådan beslutning vanskeliggør forældres muligheder for at få vurderet forældrekompetencer og eventuelle forbedringer af denne.

Der er behov for mere systematik i forhold til inddragelse af familier, og hvordan de beslutninger, der vedrører dem, behandles og kvalificeres.

Respekt for familien

Retten til familien bør sikres med respekt og frihed i forhold til familiens egne ønsker.

Denne ret må anskues som en vigtig parameter, når deres forældrekompetencer skal vurderes. En indgriben i familielivet kan naturligvis være nødvendig, men vi ved fra forskning, at en fortsat relation til den biologiske familie under anbringelse kan have gavnlige effekter og i nogle tilfælde kan understøtte og styrke anbringelsen.

Derved beskyttes barnets tarv, hvorfor denne ret også er sikret i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Vi kan ikke forudsige, om bestemte handlinger, indsatser eller miljøer på forhånd har en positiv eller negativ effekt i forhold til et barns trivsel. Forholdene må forventes undersøgt kontinuerligt og systematisk for at dokumentere deres virkning som en forudsætning for at skabe forudsigelighed og retssikkerhed.

[Næste artikel](#)

Autismeforening: Børn med autisme tvangsfjernes på forkert grundlag

Fjerner fokus fra familien som enhed

For at beskytte både barnet og familien er det nødvendigt, at de inddrages i beslutningerne. Inddragelsen kan skabe gennemsigtighed omkring de kompleksiteter, der lægger til grund for de mange forskellige afvejninger af hensyn og faktorer, der danner grundlag for beslutninger om et barns anbringelse.

For at sikre at retten til familieliv bliver respekteret, bør regeringen orientere sig mod "Strand-Lobben"-dommen, når "Barnets Lov" skal udarbejdes.

Det er myndighedernes opgave at se sagerne med familiernes øjne, hvilket også forudsætter, at den gældende politik anerkender et sådant perspektiv.

Med regeringens udspil frygter jeg, at for meget fokus på "børnenes bedste" vil fjerne fokus fra den enorme betydning af familien som enhed.

- [Trivsel »](#)

debat@altinget.dk